

Honismereti Bibliográfia

Az Almásfüzitői Timföldgyár története életrajzokban 1. Szerk.: *Kaptay György*. Füzitő Barátainak Köre. Almásfüzitő. 2003. 159 old.

Bagaméri Krónika. Szerk.: *Ruszoly Barnabás és dr. Ruszoly József*. Kiadja a Szegedi Egyetem Jogi Történeti Tanszéke és a Bagaméri Kör. Bagamér 2002. 3-4. 68 old. – A tartalomról: R. J.: Kétszáz éves Csokonai „bagaméri” bordala; *Ruszoly Barnabás*: Négy esztendő mérlegen; *Ruszoly József*: Bagamér 1881–1900; R. B.: Bagamérban történt a tanácsvilágban (1952, 1962, 1977); (r): Bagamér régi katonai térképeken; R. B.: Egy befejezetlen félev bagaméri krónikája; *Bene Kornélia – Oláhné Balogh Tímea*: „Cigány értelmiségi vagyok; R. J. – R. B.: Hírünk a megyében, hírünk a hazában; *Gál József*: „Ennyit mindenképpen le kellett írnom”; *Ruszoly József*: Barizs Dániel (1932–2002); R. J.: Armó Zsigmond és Süss Kálmán; *Szabó Zsolt*: In memoriam Kárándi Sándor.

Babus Antal: Tanulmányok Fülep Lajosról. *Új Forrás könyvek*, 37. Szerk.: *Monostori Imre, József Attila Megyei Könyvtár*. Tatabánya. 2003. 329 old.

Bábolna, Kisbér, Komárom, Oroszlány. Készítették: *Kerényi János, Keller József, Juhász Attila, Városok, tájak, kultúrák*. Kiadja az Önkormányzat. Bábolna, 2003. 24 old.

Bányászat a képzőművészetben Tatabányán. Szerk.: *Szabó László*. Kiadja a Tatabányai Bányász Hagyományokért Alapítvány. Tatabánya, 2003. 104 old.

Bárdos István – Szénássy Zoltán: Neszmély. Száz Magyar Falu Könyvesháza Kht. Bp. 2003. 190 old.

Bence Ottó: Látvány körút: Budapest az ezredfordulón (*Hermann Illi* fotóival). Palatinus, Bp. 2003. 125 old.

Benedek Gyula – Kürti László: Bene, Lajos és Mizse oklevelei, történeti dokumentumai (1385–1877). *Cumania Könyvek 2.* Szerk.: *dr. Bárh János*. Kiadja a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Múzeumi Szervezete. Kecskemét. 2004. 239 old.

Csikány Tamás: Csata Komáromnál, 1849. július 2-án, avagy A szabadságharc harcászata. Kiadja a Hadimúzeum Alapítvány. Bp., 2003. 166 old.

Csiszek István: A G. 526. számú GULAG-lakó fogolynapló. Tatabánya Alkotó Művészeiért Alapítvány. Tatabánya. 2003. 108 old.

Csombor Erzsébet: A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Levéltára. Kiadja a Levéltár. Esztergom. 2003. 11 old.

Droppáné Debreczeni Éva: Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum története, különös tekintettel a könyvtári gyűjtemény alakulására. OPKM Bp., 2003.

Dunántúli-középhegység, Vértes – Velencei hegyvidék. Írta: *Barczy Attila, Lóczy Dénes, Penszka Károly*. Szerk.: *Barczy Attila*. Magyarország tájai. Ki-

adja a Környezetvédelmi és Környezetgazdálkodási Felsőoktatásért Alapítvány. Gödöllő. 2003. 50 old.

Esztergom vármegye közgyűlési jegyzőkönyveinek regesztái 2. Szerk.: *Erdeleyi Szabolcs*. Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Levéltára évkönyvei 10. Nyomda és Kiadó Kft. Komárom, 2003. 235 old.

Ethnica. Szerk.: *Ujváry Zoltán*. Kiadja a Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszék. Debrecen, 2004. 2. 37–76. old. – A tartalomról: *Dankó Imre*: Beregszászi vásárok; *Pacsai Imre*: A kelet- és középeurópai népmesék szerkezetének areális változásai; *Bódi Erzsébet*: XVI. századi adatok táplálkozási kultúránk történetéhez; *Szekeres Gyula*: Lő- és patabetegségek, illetve azok gyógymódjai Hajdúböszörményben, egy kézírásos töredék kapcsán; *Gelencsér József*: Egy debreceni vásárkép 1877-ből; *Füzesi Magda*: Adalékok a beregvidéki népi táplálkozási is módosulásához, különös tekintettel az interetnikus kapcsolatokra; *Halász Péter*: A csíki karácsony; *Szabó Ágnes*: Vokális hagyomány Erzsébet; *Magyar Zoltán*: A szentgyörgyharmat mondája; *Ú. Z.*: A Cukorsüveg mondája és a Felső malom regéje; *Ú. Z.*: Szakállamra mondom; *Szonda István*: Egy endrődi ballada keletkezése – Szosznyák Lajos balladája; *Vitéz Ferenc*: Népeleti és tájfestmények a 80 éves gömörszöllősi É. Kovács László munkásságában; *Vitéz Ferenc*: Diszpolgári cím Ujváry Zoltánnak.

Édes Anyanyelvünk. Az Anyanyelvápolók Szövetségének folyóirata. 2004. 2. 20 old. – A tartalomról: *Dóra Zoltán*: Anyag; *Baksa Péter*: A 2001. évi XCVI. törvény a valóságban; *Fazekas Beáta*: Az idegenszerűség Córa (Idegen nyelvi hatások a reklámban); *Kemény Gábor*: Nyelvi mozaik; *Grétsy László*: Nyelvművelésünk jelenéről és jövőjéről; *Bán Ervin*: Megalázó-e kezét csokolom-mal köszönni?; *Balázs Géza*: Az adóívek nyelvzete; *Balaskó Eszter*: Gyermekkori szavaim; *Brauch Magda*: Öszszezserélt alakpárok: Ide vagy oda? Menni vagy jönni? *Bajdó Bettina*: Mobilszerelem; *Szalay Dániel*: Deák Ferenc és a webmetsző; *Sz. Györfly Sarolta*: Tűnődés szakemberről, szakképzettségéről; *Bartosiewicz László*: Egyik kutya, másik eb; *Maróti István*: Széchenyi István küzdelme anyanyelvünk védelméért; *Minya Károly*: Tizedes tört vagy tizedestört?; *Zábó Gyula*: Éneklő szótár.

Értéktörző települések a Közép-Dunántúlon. Szerk. és összeáll.: *Berta Gyöngy*. Kiadja a KSH Fejér, a Komárom és a Veszprém Megyei Igazgatósága. Székesfehérvár, Tatabánya, Veszprém. 2003. 137 old.

Fancsali József – Szabó Sándorné: A nagyvárosok belső tagozódása. Tatabánya. KSH Komárom-Esztergom Megyei Igazgatósága. Tatabánya. 2003. 89 old.

Ferenczy Miklós: Dunaalmási történetek. Nagyigmánd. 2003. 123 old.

Ferenczy Miklós: Költők, borok, hegytörvények Dunaalmáson. Szerzői kiadás. Dunaalmás 2003. 17 old.

Ferenczy Miklós: Mikoviny Sámuel bizalmas levelei a Bécsi Kamarához az almási gyógyvizek ügyében. Szerzői kiadás. Dunaalmás. 2003. 21 old.

Ferenczy Miklós: Régi sírkövek Dunaalmáson. Képgyűjtemény. Szerzői kiadás. Dunaalmás. 2003. 91 old.

Fónagy Zoltán – Magyar Károly – Végh András: A Budai vár: helytörténeti és építészeti emlékek. Történeti Múzeum, Enciklopedia Humana Egyesület. Bp. 2003. CD Rom.

Fülöp Martina: Népszokások, néphagyományok alkalmazása az óvodában. Szakdolgozat. Nyugat-Magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Főiskolai Kar. Sopron. 2003. 66 old.

Gallai Rezső: Szórabírt emlékezet. Alfadatpress Nyomdaipari Kft. Tata. 2003. 99 old.

Gróf György: 75 éves a Bánhidai Erőmű. Előszó: *Balogh Ernő*. Kiadja a Vértesi Erőmű Rt. Tata. 2003. 54 old.

Gub Jenő: Őrs kalász fennhordja a fejét. Székelyföldi (sóvidéki) szólásmondások, közmondások, találós kérdések, mondókák, rigmusok, táncszók, húsvéti locsolóversek, székelykapu-feliratok. Erdélyi Gondolat Könyvkiadó. Székelyudvarhely, 2004. 104 old.

Györi Péter – Sass Lajos: A Hajléktalanok Menhelye Egylet. Animula, Bp. 2003. 110 old.

Harangszó. A marosszentgyörgyi római katolikus egyházközség kiadványa. 2004. 1. 8 old. – A tartalomról: *Baricz Lajos:* Czibere Vajda, Koncz Király; *Szántó Edit:* A marosszentgyörgyi egyházközség története; *Gönczi Mária:* Tavasz szél vizet árazt... népdalvetélkedő.

Harangszó. A marosszentgyörgyi római katolikus egyházközség kiadványa. 2004. 2. 8 old. – A tartalomról: *Székely Ilona:* Tanuljunk meg anyanyelvünkön beszélni; *Pataki Ágnes:* Beszélnek a virágok.

Haraszti Mihály: Újabb adatok Esterházy Ferenc tóvárosi parkjának történetéhez. *Agóra füzetek. Helytörténet.* Agora Könyvkereskedés. Tata. 2003. 24 old.

Haraszti Mihály: Séta a várban. *Agóra füzetek. Tatai útítárs 1.* Agora Könyvkereskedés. Tata. 2003. 36 old.

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve XLII. Szerk.: *Veres László és Viga Gyula.* Kiadja a Múzeum. Miskolc, 2003. 688 old. – *Ringer Árpád:* Óskori kovabányászat és kovakö-feldolgozás a miskolci Avason; *Szentesi Edina:* A Borsod-Miskolci Múzeum és az ősemberkutatás kapcsolata 1914-ig; *Csengeri Piroska:* Az alföldi vonaldíszes kerámia kultúrája legkorábbi időszakának települései a Hernád völgyében; *B. Hellebrandt Magdolna:* Adatok Vilmány régészeti topográfiájához; *Wolf Mária:* Adatok X. sz.-i edényművelésünkhöz: A borsodi leletek tanulságai; *Simonyi Erika:* Előzetes jelentés a felsősolca-várdombi ásatásról; *Kővári Ivett – Szathmáry László:* A továbbélés megítélése az Árok-tó, Csik-gát lelőhelyen feltárt V-IX. századi csontvázleletek alapján; *Szörényi Gábor András:* A csor-

bakői vár története 1648-ig; *Sós István:* A regéci vár tisztviselői és lakóinak élete a XVII. szd. első felében; *Gyulai Éva:* „Virgina és veresgyöngy”: A szendrői Alsóvár és majorság 1697. és 1716. évi inventáriuma; *Siska József:* Alta non alte (A 'Sennyei család története); *Tarcai Béla:* A négyesi Szepesy család története; *Dobrossy István:* Az avasi református temető története; *Friskyák Zsuzsa:* Magyarországi kочи és szekérállománya; *Csik Tamás:* A kassai zsidóság a Holocaust idején; *Print Andrea:* Főúri ősgalériák emlékei a Herman Ottó Múzeum képzőművészeti gyűjteményében; *Békési Gábor:* „Maradok szeretve tisztelő barátod...” – Telepi György a dokumentumok tükrében; *Sümegei György:* „Egyetlen dimenziónk a jelen” – Szalay Lajos és László Gyula levelezéséből; *Goda Gertrúd:* Emlékűvek születése Miskolcon; *Mízsér Lajos:* Cserépfalu becenevei (1525–1974); *Mízsér Lajos:* Ragadványnevek Cserépfaluban; *Osgyáni Gábor:* Megjegyzések a hagyományos gazdálkodás átalakulásához és fellelhető emlékeihez a Zempléni-hegység belső területén; *Tóth Arnold:* Újabb vőfélyversek a kisgyőri népi kéziratok gyűjteményéből; *Demeter Éva:* Húsvéti üdvözlőlapok a Zempléni Múzeumban; *Bencsik János:* Balassa Iván Borsod-Abaúj-Zemplén megyében; *Tóth Gergely:* Balassa Iván Borsod-Abaúj-Zemplén megyéről szóló művei; *Bodnár Tamás:* Borsod megyei prédikátorok az 1576 – 1652 közötti tizedjegyzékek alapján; *János István:* Hegyaljai bormitológia és az újlatin irodalom; *Veres László:* Die wallonischen Erinnerungen an die Trauben- und Weinkultur in Nordungarn; *Spóner Péter:* A Herman Ottó Múzeum Helytörténeti Adattár első világháborúra vonatkozó gyűjteményének adatbázisa; *Tóth Máté:* Sassy Csaba Babbitshoz írt levelei tükrében; *Hídegy Ágnes:* Brósz Károly könyvtárnok; *Szilágyi Miklós:* Személyes vélemény a néprajztudomány helyzetéről készült előterjesztéshez – 1977; *Viszóczy Ilona:* Néhány adalék a Matyó Múzeum hímezéseinek vizsgálatához; *T. Szabó Tímea:* Történeti és muzeológiai adatok a miskolci és a kisgyőri meteoritokról.

Hevesi Attila – Kocsis Károly: A magyar-szlóvak határvidék földrajza. *Lilium Aurum Könyvkiadó.* Dunaszerdahely. 2003. 207 old.

Hímes tojás csak annak jár... Húsvéti locsolóversek. A gyűjtést vezette és szerk.: *Mírk László.* Státus Könyvkiadó. Csíkszereda, 2004. 71 old.

Huber Zsanett: A Turul-madár védőosztranyai alatt: Tatahánya helytörténete. Szakdolgozat. Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző Főiskola. Esztergom. 2003. 36 old.

Jaloszvzky Katalin – Tomsics Emőke: Budapest, az ikerfőváros, 1860–1890. Helikon. Bp. 2003. 183 old.

Jogtörténeti szemle. Szerk.: *dr. Tóth Béla.* Kiadja az Eötvös Loránd Tudományegyetem Magyar Állam és Jogtörténeti Tanszéke, a Széchenyi István Egyetem Jogtörténeti Tanszéke és a Miskolci Egyetem Jogtörténeti Tanszéke. Budapest, Győr, Miskolc. 2004. 4. sz. 84 old. – A tartalomról: *Blazovich László:* A Szász tükör és a Zipser Willkür; *Homoki Nagy Mária:* A magyar magánjog kodifikációja a 19. szd-ban; *Ruszló József:* Móra Ferenc sajtóőre 1923-ban; *Zinner Tibor:* Adalékok a magyarországi

németek 1945 utáni kitelepítéséről; *Bató Szilvia*: Boszorkányok és/vagy magzatelhajtók, csalók, tolvajok?

Kecskés László: A komáromi ötvösök és asztalosok. *A Kecskés László Társaság Füzetei* 2. Szerk.: *Monostori Éva*. Komárom. 2003. 51 old.

Ki kicsoda Tatabányán, Oroszlányban, Tatán? Szerk.: *Rikli Ferenc*. Dél-dunántúli Extra Lapkiadó Kft. 2003. 172 old.

Komárom-Esztergom megye. Szerk.: *Zoltai Dénes*. Dömös. 300 old.

Komárom Megyei Állami Építőipari Vállalat, 1848 – 1990. Írta: *Csóka Zsigmondné* és mások. Kiadja a Vállalat Tatabánya. 2003. 17 old.

Koncsol László: Gancsháza – Kulcsod. A Csalóköz városai és falvai 2. *Csalóközi kiskönyvtár*. Kalligram k. Pozsony. 2003. 375 old.

Kórosi Gábor: Kocs: múlt és jelen. Polgármesterei Hivatal. Kocs. 2003. 280 old.

Limes. A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Tudományos és Művészeti Szemléje. Főszerk.: *Virág Jenő*. Tatabánya, 2003. 3. 180 old. – A tartalomról: *Kántor Zoltán*: Nemzet, etnikai csoport, nemzeti kisebbség; *Mirnicz Károly*: A szórványosodásról; *Csörtán Ferenc*: „Transylvanica Varietas”. Etnikai változatosság, eltűnt etnikumok a középkori és újkori Erdélyben; *Lángó Péter*: Ladány, Varsány, Oszlár. Keleti néptörédek és korai helynevek kapcsolata; *Ábrahám Barna*: Szlovákok és szlovjakok kapcsolata: a nemzet határai; *Sokseviits Dénes*: A horvátság csángói. A bunyevác népcsoport a horvát nemzeti integrációs folyamatban; *Szilágyi Imre*: A magyarországi szlovénokról, avagy régebbi magyar nevükön a vendustótokról; *Prohászka Péter*: Európa egyik legrégebb „kisebbsége” – a sorbok; *Stekovics Rita*: A moldvai csángók (történelmi-néprajzi áttekintés); *Sere Attila*: Moldvai csángók és az anyaország az „első nagy verekedés” idején; *Halász Péter*: Az Európa Tanács a veszélyeztetett kisebbségi kultúrákért; *Vogel Sándor*: Nem magyar népek a középkori Magyarországon; *Mészáros Sándor*: A felszín alá merülve Közép-Európáról; *Vesztróczy Zoltán*: A nemzetiségi törvényjavaslat országgyűlési vitája 1868.

Magyar bányászat történelmi statisztikai adatai. Összeállította: *Halkovics László*. KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat. Bp. 2003. 151 old.

Magyar kastélylexikon 4. Komárom és Esztergom megye kastélyai és kúriái. Írta és szerk.: *Virág Zsolt*. Bp. Castellum Novum Kft. Bp. 2003. 234 old.

Magyarország régiói. Közép-Magyarország, Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl, Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Budapesti agglomeráció, Balaton kiemelt üdülőkörzet. Fel. szerk.: *Kovács Tibor*. KSH Bp. 2003. 134 old.

Mányai Csaba – Szelke László: *A Gresham világa*. Választ K. Bp. 2003. 250 old.

Medve Zoltán: Az Alföld poétája a zordon kárpátokban. Petőfi Sándor kárpátjai és galíciai recepciója. *Studia Ucrainica et Rusinica Nyíregyháziensia* 14. Szerk.: *Udvari István*. Kiadja a Nyíregyházi Főiskola Ukrán és Ruszin Filológiai Tanszéke és a Veszprémi Egyetem Tanárképző Kara. Nyíregyháza, 2004. 194 old.

Moldvai Magyarság. Hargita Kiadóhivatal. Csíkszereda. 2004. 3. 24 old. – A tartalomról: *Benke Pál*: A Csángó Fesztivál megnyitóbeszéde; *Hegyesi Attila*: A jó bál; *Hegyesi Attila*: Levél Moldvába; *Halász Péter*: Pusztna helynevei; *Petrás Ince János*: „...nagy a papoktól való félelem...”; *Pozsony Ferenc*: Egyházi élet a moldvai magyar közösségekben; *P. Jáki Teodóz*: Csángókról, igaz tudósítások; *Gábor Felicia*: Csángó vagyok; *Ambrus Lujza*: Élet a csángó bentlakásban; *Iancu Laura*: Az az egy utca.

Moldvai Magyarság. Hargita Kiadóhivatal. Csíkszereda. 2004. 4. 24 old. – A tartalomról: *Iancu Laura*: Pár csángó sző; *Daczó Dénes*: Bár megválasztották alelnöknek Bilibók Jenőt, nem vállalja a tisztséget; *Berek Patricia*: A csángók problémája Magyarországon is; *Sylvester Lajos*: Magyar szembe-kötősi; *Halász Péter*: Pusztna külterületi helynevei; *Pozsony Ferenc*: Egyházi élet a moldvai magyar közösségekben; *P. Jáki Teodóz*: Csángókról, igaz tudósítások; *Vornicu Adrian*: Eddigi élettörténetem; *Iancu Laura*: Szél, lengő csend.

Ötvenéves a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár, 1952–2002. Jubileumi évkönyv. Szerk.: *György Károlyné Rabi Lenke*. Kiadja az Önkormányzat. 2003. 72 old.

Paczolai Gyula: *European Proverbs – DelProverbio Com*. Hobart 2002. 528 old. – Az 1997-es veszprémi kiadás reprintje.

Pál Istvánné: Dunaalmás története dióhéjban. Dunaalmás Barátainak Köre. Dunaalmás, 2003. 67 old.

P. Miklós Tamás: A Révfülöpi Honismereti Egyesület működése és tevékenysége (1993–2003) és Villa Filip honismereti folyóirat tartalomjegyzéke (1993–2003). *Révfülöpi Honismereti Füzetek* 4. Kiadja a Révfülöpi Honismereti Egyesület. Révfülöp. 2003. 46 old.

P. Miklós Tamás – Müller Márton: Révfülöp anno. Révfülöpi életképek és fölételek a XIX. század fordulóján. Révfülöp, 2002-2003. 56 old.

Prakfalvi Endre: Római katolikus templomok az egészített fővárosban. *A mi Budapestünk..*. Városház. Bp. 2003. 79 old.

Ráczné Wiszt Vilma: Mintavétel egy Komárom-Esztergom megyei falu, Környe nyelvéből. Szakdolgozat. Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola. Szombathely. 2003. 32 old.

Redemptio. A jász és kun települések honismereti lapja. Fel. szerk.: *Kiss Erika*. Kiadja a Jász Múzeumért Alapítvány. 2004. 2. 20 old. – A tartalomról: *Filópszállási Székely Gábor*: Szász Károly-szobor a Marx téren; *Tajti Erzsébet*: Télbúcsúztató Csikmenaságon; *Molnár István*: A szabadságharc emlékei Jászapátnin; *Fodor Dénes*: Egy áldozat és egy hőhér; *Dr. Szabó Lajos*: Kisújszállás népe és a szabadságharc; *Petrányi István*: Barócsi bácsi, az öreg huszár; *Korcsok Imre*: A Dósa Honismereti Szakkör 20 éves; *Sólyom János*: Lajosmizsén történet; *Németh Zoltán*: „Tisztelt és szeretett igaz Magyar Papom...” (Száz éve iktatták hivatalába Baksay Sándor püspököt); *Téglás Gyula*: A redemptio összeg visszatérítésének kísérlete; *Korcsok Imre*: Dalos találkozó Jászdózsán; *Iris*: A Bíró zenekar első CD-je; *FIF*: Jákóhalmán történet.

Régi magyar szólások és közmondások CD-ROM-on. Arcanum Adatbázis Kft. Bp. 2004. – *Dugonics András:* Magyar példabeszédek és jeles mondások (Szeged, 1820), *Erdélyi János:* Magyar közmondások könyve (Pest 1851), *Sirisaka Andor:* Magyar közmondások könyve (Pécs, 1891), *Margalits Edé:* Magyar közmondások és közmondásszerű szólások (Bp. 1896).

Sebő József: A királyi régió: Szigligettől Esztergomig. *Láng Tibor* fotóival, *Rechnitzer János utószavával.* Új Horizont Folyóirat és Könyvkiadó Alapítvány. Veszprém, 2003. 152 old.

Szín. A Magyar Művelődési Intézet folyóirata. 2004. 1. sz. 48 old. – A tartalomról: *Beke Pál:* Évverték-évnívó; *Gyergye Rezső:* Kistérség (kistáj), járás, város és vidéke); *Pethő László:* Kistérségi periodikumok szövetsége; *Kiss László:* A Magyar Kultúra Napja; *Borbás György:* Ferenczy Béni; *Petőfi; Pordány Sarolta:* Internetkutatás a hazai kisebbségekről – *Demeter Zayzon Mária:* Kisebbségek a világhálón.

Szín. A Magyar Művelődési Intézet folyóirata. 2004. 2. sz. 84 old. – A tartalomról: *Beke Pál:* Település és Ifjúsága Európában. Konferenciasorozat nemzetközi szeminárium Budapest; *Mátyus Alíz:* Interjú Pekár Istvánnal, a Duna Televízió elnökével; *Andrássy Mária-Mátyus Alíz:* A kistelepítési, kistáji közművelődési munka megújításáról; *Kereszti Ferenc:* Kistérségi közművelődés a Vasi Hegyháton; *Szedes Erika:* Nemzeti és regionális identitás Közép-Európában; *Kiss Gy. Csaba:* Nemzetállás és regionalizmus Közép-Európában; *Zoltai Márta:* Az Európai Unió, és az európai polgár; *dr. Petravichné Matyáczok Olga:* Az amatőr társastáncélet Magyarországon.

Szénássy Zoltán: Komáromi krónikás. KT Könyv- és Lapkiadó Kft. Komárom. 2003. 324 old.

Szlovákiai magyarok kényszer-kitelepítései-nek emlékezete, 1945–1948. Visszaemlékezések, tanulmányok, dokumentumok. Szerk.: *Szarka László.* Kiadja az MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet és a Kecskés László Társaság. Bp. – Komárom. 2003. 303 old.

Szöke Ágnes: Belvárosi séta: mitológia. Masszi K. Bp. 2003. 71 old.

A Tardosi Önkéntes Tűzoltó Egyesület 90 éve, 1913 – 2003. Írta *Busa János, Motil László.* *Helytörténeti füzetek* 3. Kiadja az Önkormányzat. Tardos. 2003. 150 old.

Tatai Helytörténeti Egyesület évkönyve. Szerk.: *Greiner Tibor, Mekincs Gyula.* Kiadja az Egyesület. Tata. 2002. 92 old.

Tata természeti és építészeti értékei. Szerk.: *Musicz László.* Kiadja az Önkormányzat. Tata. 2003. 32 old.

Tárkány község története a kezdetektől. Írták: *Bilkó István, Magdics Erika, Némédi Györgyné.* Kiadja az Önkormányzat. Tárkány. 2003. 238 old.

A TIT Komárom-Esztergom Megyei Egyesület jubileumi évkönyve a Társulat Komárom Megyei Szervezete alapításának 50. évfordulóján. Szerk.: *Báldonyos István és Kovaliczky István.* Kiadja a TIT Komárom-Esztergom Megyei Egyesülete. Tatabánya, 2003. 260 old.

Tóth Krisztina: Esztergom szabad királyi város jegyzőkönyveinek regesztái, 1712–1715. *Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Levéltára évkönyvei* 9. Kiadja a Levéltár. 2003. 209 old.

Újpesti Helytörténeti Értesítő. Az Újpesti Helytörténeti Alapítvány lapja. Szerk.: *Rojkó Annamária.* Kiadja Újpest Önkormányzata. Bp., 2002. 2. 32 old. – A tartalomról: *Szöllősy Marianne:* Iparosodás Újpesten 1900–1930; *Szöllősy Marianne:* Iparváros a főváros árnyékában: Újpest; *Krizsán Sándor:* Az újpesti lóvasút, 1. Az első vonal születése; *Ladányi László:* Gyapottermesztés Káposztásmegyeren; *dr. Sallai János:* Újpest rendvédelmének története; *Klein József Péter:* Az első dalárda „kis Amerikában”; *Iványi János:* 25 éve égett le a Magyar Pamutipar fonodája; *dr. Kriska György:* A Csömöri-patak; *dr. Urbán László:* Berda József összegyűjtött versei; *Hirrmann László:* Rákóczy Géza; *Fricsán Kálmán:* „Adok neked kenyeret, add vissza a kenyeret!” – Beszélgetés a 80. születésnapjára készülődő Szusza Ferencel; *Salamon Lajos:* Háborús emlék.

Újpesti Helytörténeti Értesítő. Az Újpesti Helytörténeti Alapítvány lapja. Szerk.: *Rojkó Annamária.* Kiadja Újpest Önkormányzata. Bp., 2003. 1. 32 old. – A tartalomról: *Szöllősy Marianne:* „Civil” pillanatképek; *Szöllősy Marianne:* Civil szervezetek Újpesten a „boldog békeidők” idején; *Krizsán Sándor:* Az újpesti lóvasút, 2. – A megyeri és a rákospalotai vonal építése; *Rojkó Annamária:* Újpest szüzetendős iskolái; *Iványi János:* „Évszázados múlt után”; *Molnár István Gábor:* Az újpesti cigányság története, 1; *Gábor Tibor:* Pillanatkép Újpest társadalmi életéből; *dr. Kriska György:* A Szilas-patak; *dr. Szerényi Mária:* Jámbor Pál (Hiador) verse Újpestről; *Hirrmann László:* Dr. Técsőy Henrik; *Iványi János:* „...legjobban az újpesti Stephaneum templomának lebontása fáj...” – Beszélgetés a millenium évében született László György építőmérnökkel.

Újpesti Helytörténeti Értesítő. Az Újpesti Helytörténeti Alapítvány lapja. Szerk.: *Rojkó Annamária.* Kiadja Újpest Önkormányzata. Bp., 2003. 2. 32 old. – A tartalomról: *Szöllősy Marianne:* Az újpesti vízmű színe és visszaja; *Fricsán Kálmán:* 120 éves az újpesti faipari szakoktatás; *Krizsán Sándor:* Az újpesti lóvasút, 3. – Irány Palota; *dr. Bencze László:* Vízműtelep, a Váci úti gyártenger „üde szigete”; *Szöllősy Marianne:* Az újpesti órák és ékszeres mesterei; *Sallai János:* Újpesti rendőrségi ügyek a XIX-XX. szd. fordulójáról; *Iványi János:* Az újpesti víztorony – a korai magyar vas- és vasbeton-építéssel kimagasló alkotása; *Molnár István Gábor:* Az újpesti cigányság története, 2.; *dr. Kriska György:* A rákospalotai turjános; *Hirrmann János:* Jankovich Lajosné; *dr. Hencsei Pál:* „Mi egy igazi sportcsalád vagyunk” – Látogatás a berlini olimpia egyik résztvevőjénél [Sólyom Lászlóné Bíró Ágnes]; *Salamon Lajos:* A Vakok Országos Munka és Segélyegylete Újpesten.

Veszprémi Szemle. Városhelytörténeti Folyóirat. Szerk.: *Tölgyesi József.* Kiadja az Eötvös Károly Megyei Könyvtár. Veszprém, 2003. 1-2. sz., 120 old. – A tartalomról: *Siposné Kecskeméthy Klára – Nagy Miklós Mihály:* Veszprém a hadak útján; *Bontó József:* A Veszprémi-jutasi katonai repülőter története; *Brassai Zoltán:* A Csomay-strand története,

Bándi László: A veszprémi várkút feltárása és felújítása; **Hogya György:** Katonaidóm és nyugati hadifogságom; **Csiszár Miklósné:** A helyismereti munka története Veszprémben az 50 éves Eötvös Károly Megyei Könyvtárban; **Hangodi László:** Junckersek a város egén; **Hangodi László:** Veress D. Csaba 70 éves; **Vízi László Tamás:** Találkozásaim Veress D. Csabával; **Hogya György:** Emlékezés dr. Gaál György gyermekgyógyász főorvosra; **Léko Sándor:** Egy díszpolgár, dr. Polinszky Károly emlékére.

Várnai Ferenc dr.: A siklósi fúvószenekari fesztiválok és versenyek története. Kiadja az Önkormányzat. Siklós. 2002. 155 old és 14 kép.

Városunk. Budapesti Honismereti Társaság Híradója. Fel. szerk.: **Gábrriel Tibor.** Bp., 2004. 2. sz. 12 old. – **Gábrriel Tibor:** Tabáni Török emlékek; **iff. Hirmann László:** Helytörténeti vetélkedők; Kulturális Örökség Napok; **dr. Kriston Vízi József:** Garasos Tár és az „oskola Gyűjtemény”; **Gáli Ágnes:** Vándorutak – Múzeumi örökség (a Bodó Sándor tiszteletére megjelent tanulmánykötetről); **dr. Tóth József:** Budapesti Históriaik; **Gavlik István:** ticalauz készül a Józsefvárosról; **g. t.:** Egy tartalmas élet tudása (John Lukacs); **Krizsán Sándor:** A lóvasút diadalútja; **T. J.:** Albertfalvi hagyományörzők; **g. t.:** Csepel 1956; **Karip Gyula:** Szentimre helytörténeti magángyűjteménye.

Villa Filip. A Révfülöpi Honismereti Egyesület és a Honismereti Gyűjtemény közlönye. Szerk.: **P. Miklós Tamás.** Révfülöp. 2002. 1. 38 old. – **Németh István Péter:** Irodalmi séták Révfülöpön I-II.; **Jókai Mór:** Egy tapolcai választás, **Benke László:** Jókai Mór Zánkán; **Szalai Imre:** Lakatos Péter Pál; A Révfülöpi Honismereti Egyesület 2001. évi mérlegki-

mutatása; **P. Miklós Tamás:** Válogatás Szalai Imre Benke Lászlóhoz írt leveleiből és egyéb irodalmi csemegék; **P. Miklós Tamás:** Mezriczky Péter; Beszámoló a Révfülöpi Honismereti Egyesület 2001-ben végzett tevékenységéről; **Fonay Tibor:** Irodalmi órájaton Tapolca és környékén – Révfülöp; **Benke László:** Révfülöp jelesei; **Ny. Nagy István:** Pesty Frigyes háziratok helynévtára: Kővágó eörs; A Révfülöpi Honismereti Egyesület 2001. évi gazdasági beszámolója; **Lisziák Élek:** Turi (Kárász Artúr) Révfülöpön; A Révfülöpi Honismereti Egyesület 2001. évi eredmény-kimutatása; **Fonay Tibor:** Nagy Lajos, a vincellér költő; **Borrigmusok,** 2000.; A Révfülöpi Honismereti Egyesület 2001. évi közhasznúsági jelentése;

Villa Filip. A Révfülöpi Honismereti Egyesület és a Honismereti Gyűjtemény közlönye. Szerk.: **P. Miklós Tamás.** Révfülöp. 2002. 2. 26 old. – A tartalomról: **P. Miklós Tamás:** Révfülöp önálló utakon (1927–1942); **Kiss László – P. Miklós Tamás:** Dokumentumok Révfülöp önálló településsé válása történetéből; **Dr. Németh Sándor:** Révfülöp önálló községgé válása megteremtőjének dr. Vályi (Snasel) Ferenc életútjáról; **Fonay Tibor** korabeli cikkei Révfülöp önállóvá válásáról (1940); **Németh István Péter:** Irodalmi séták Révfülöpön III.; **Lukács Károly:** A balatoni halászat múltjából; **Krizsán András:** Krizsán Pál (1931–1977); **Krizsán Pál:** Kisörspuszta-Salföld környékének rövid geológiai leírása; **Maróti Andor:** Országos Szabadművelődési Konferencia Révfülöpön (1948).

Zakar Péter: „Hazám sorsa az én sorsom”: Az Esztergomi Érsekség 1848/49-ben. Belvedere Meridionale. Szeged. 2003. 130 old.

HALÁSZ PÉTER

Nem lehet nyugtunk

Magyar Napló. Budapest. 2004. 490 old.

Több mint egy emberöltő, 1966 óta tanulmányozom a moldvai csángómagyarok hagyományos műveltségét, politikai helyzetüket, emberi sorsukat. Néprajzi tanulmányaim javát tartalmazó kötet „Bokrétába kötögetem vala” címmel nemrég jelent meg az Európai Folklor Intézet kiadásában. Emellett számos publicisztikai és ismeretterjesztő írást, esszét is közöltem az elmúlt évtizedekben a moldvai magyarok művelődéséről, tragikus sorsukról, megálázó emberjogi helyzetükről hazai és határon túli lapokban, folyóiratokban. Ezekből állítottam össze a „Nem lehet nyugtunk” című kötetet.

A könyv anyaga hét nagyobb fejezetből áll. Az *Etelköz* címűbe a moldvai csángók történelmi gyökereit bemutató írások kerültek. A második fejezet *Az álmuk még magyar* címet viseli, ebben beolvadásukkal és erőszakos beolvastatásukkal, „asszimilációjuk kálváriájának stációival” foglalkozó írások olvashatók. A harmadik egy készülődőfélben lévő, moldvai testvéreink településeiről szóló *Csángó helytörténeti lexikon*ból nyújt bemutatkozó anyagot. *Hagyomány* címet viseli a moldvai magyarok hagyományos műveltségét feldolgozó publicisztikai írások tartalmazó fejezet, itt kaptak helyet a nem moldvai (hanem gyimesi, hétfalusi, bukovinai) csángókról szóló cikkek is. A következő rész (*Főhajtás*) néhány, a moldvai csángómagyarokkal törődő, valamint közülük való jeles személyiségnek állít emléket. A csángók életében az utóbbi években bekövetkező változásokról szólunk az *Új szelek fújnak a Szeret völgyében* című fejezet írásai. Végül *Moldvai útjaim* során készült naplóból adok ízelítőt, hogy érzékelné lehessen az egykori Etelközben járó, s a csángókat számontartó néprajzgyűjtő érdeklődését meghatározó élmények, különböző előjelű benyomások négy évtizedes változásait.

300 Ft

A zólyomi vár (Romhányi András felvételei)

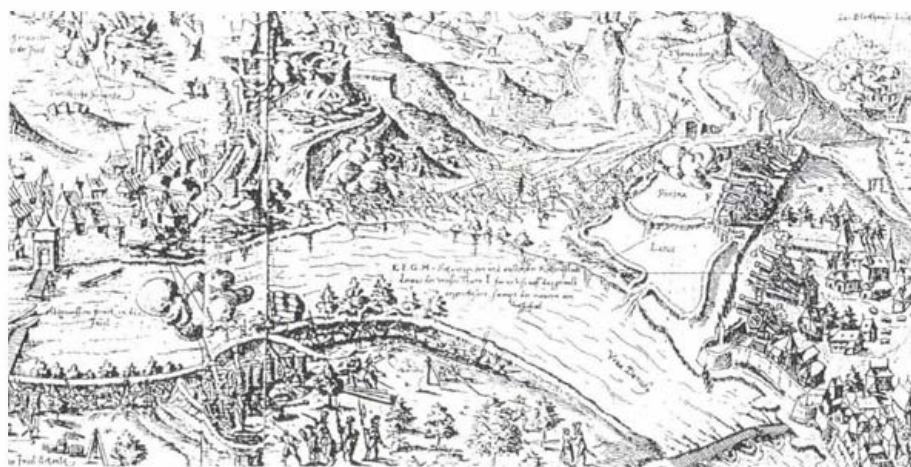
A „Pusztavár”

Esztergom a XVI. század végén

Esztergom ostroma a kassai Ruda János rajza alapján készült metszeten (1594)

A Víziváros délkeleti falának rohama 1595-ben. W. Meyerpeck metszetén (részlet)